

STADIUL ACTUAL ȘI SARCINILE CERCETĂRII GRAIURILOR SLAVE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ*

EMIL VRABIE

Este greu de numit o țară neslavă în care să existe condiții atât de favorabile cercetărilor de slavistică generală și de istorie a diverselor limbi slave ca Republica Populară Română. Faptul se datorește, după cum se știe, atât așezării geografice a românilor în mijlocul teritoriului lingvistic slav, cât și caracterului raporturilor întreținute de români cu slavii de-a lungul timpului.

Până acum cîțiva ani studiile de lingvistică ale slaviștilor români erau îndreptate, în cea mai mare parte a lor, spre trecutul îndepărtat al relațiilor lingvistice slavo-române, în primul rînd spre lămurirea condițiilor formării poporului și limbii române. Este drept că paralel cu aceasta s-au făcut la noi și unele studii de lingvistică de altă natură, mai cu seamă în perioada de după 23 August 1944¹.

Există însă un cerc de probleme ale slavisticii care a atras în mod special atenția mai multor cercetători de la noi abia în ultimii 5—6 ani. Este vorba de graiurile slave actuale vorbite de unele minorități naționale din R.P.R.

I

STADIUL ACTUAL AL CERCETĂRIILOR DE DIALECTOLOGIE SLAVĂ DIN R.P.R.

Înviorarea și lărgirea evidentă a studiilor de dialectologie slavă din Republica Populară Română în ultimii ani nu sînt fenomene izolate și întîmplătoare, ci reprezintă o manifestare particulară, concretă și vie, a avîntului general pe care îl cunosc, nu numai lingvistica, ci și toate celelalte științe din patria noastră socialistă.

* Mulțumim pe această cale tovarășilor care ne-au trimis răspunsuri la chestionarul în legătură cu cercetarea graiurilor slave din R.P.R. : I. Chițimia, P. Olteanu, N. Pavliuc (Facultatea de filologie a Universității din București); C. Paszternák, L. Lukács, M. Nagy, Gh. Ciplea și Gr. Benedek (facultatea de filologie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj).

¹ Vezi Acad. E. Petrovici, *Dezvoltarea studiilor de slavistică în țara noastră în ultimii 15 ani*, SCL, anul X, 3/1959, p. 333—341; vezi și articolul lui G. Mihăilă, *Slavistica românească după 1944 și sarcinile ei actuale (Lucrările de lingvistică)*, publicat în „Romanoslavica”, IV, 1960, București, p. 5 ș.u.